

K. K. v Č. Napravil sem si novo hrastovo korito za točenje sadja. Mojt ima poseben okus. Kaj mi je storiti? — Z novim koritom je leto kot z novim sodom. Iz svežega hrastovega lesa je mojt navlekel tanin. Pijača zaradi tega ni pokvarjena in ni škodljiva. Korito dajte večkrat opariti s kuhanim moštom, ki se je že pokvasil. Pozneje, če je dalje časa izven uporabe, pa znova z vročo vodo, da se izkuro glivice.

Raznoterosti.

Špinača velja od nekdaj za okusno in najlaglje prebavljivo zelenjavo. Nekateri ljudje, posebno otroci, ki sicer radi uživajo drugačno zelenjad, se je včasih branijo. Dr. Obst je dognal, da tiči vzrok tega odpora po navadi v tem, ker imajo mnogi ljudje v želodcu preveč kisline, ki jo špinača še poveča. Povsod drugod pa, koder se prehrana ovira s preuborno želodčno kislino, deluje špinača prav ugodno. Iz enakega vzroka vzbuja špinača slast po jedi.

Lepa slika razorožitve. Časopisi poročajo, da ima 14 evropskih držav 16.570 vojni letal. Vsako od teh letal dvigne lahko v zrak 160 do 900 kg bomb. To pač dokazuje, da bo prihodnja vojna neprimerno strašnejša, kakor je bila zadnja svetovna vojna. Dal Bog, da bi je še dolgo, dolgo ne bilo!

Kje je julija najbolj mrzlo in januarja najbolj vroče? Večina ljudi je prepričana, da je mesec julij v vseh pokrajinah najbolj vroč. To pa velja le za severno polkroglo zemljo; med tem ko pokrajine južne polkrogle dosežejo v juliju najnižje stanje temperature. Radi tega so bile izvršene vse ekspedicije proti južnemu tečaju le v zim, ker pada tamkaj v poletju temperatura 50 stopinj pod ničlo. Torej v istem času, ko je v puščavi Sahari ali v Llanos Estacados v severni Ameriki 45 stop. vročine. Največje ogretje prinaša januar v severni Argentini (južna Amerika), v južni Afriki in v osrednji Avstraliji s povprečno temperaturo 30 stopinj. Istočasno znaša temperatura v severni Sibiriji — 45 stopinj. Julija pa je v obeh teh pokrajinah povprečna temperatura 10 do 15 stopinj. Največje menjavanje temperature kaže severna Sibirija s povprečno razliko 60 stopinj. Najbolj mrzla pokrajina na celim svetu je južni tečaj, ker je januarja mrzla 10 stopinj in doseže julija, kakor že omenjeno, zima svoj višek. Severna Amerika je tudi podvržena velikim razlikam toplote in mrza.

Zbirka eden in pol milijona metuljev. Na Angleškem je umrl James J. Joicey, ki so ga imenovali kralja metuljev. Edina strast tega zelo bogatega moža je bila, loviti metulje, jih naravnost umetniško preparirati in jih shraniti v svoji ogromni zbirki, katera je napolnjevala več velikih dvoran. Le ena zbirka na svetu ima še več metuljev. James John Joicey jih je imel v svoji zbirki poldrug milijon. Da jih je dobil, je skoro vsako leto potoval po širnih deželah, po Avstraliji, Južni Ameriki, srednji Afriki in po Kitajskem. Za to svojo strast je žrtvoval vsako leto 10.000 angleških funtov. In ta svoj sport je Joicey gojil neutrudno 40

let. Kajpada prva leta ni izdal toliko, kakor kasneje. Drag je postal ta sport posebno potem, ko je začel iskati posebne vrste metuljev. V ta namen, da pridobi posebno redke in lepe vrste metuljev, je organiziral cele ekspedicije. Tako ima v svoji zbirki en sam komad metulja, ki ga učenjaki imenujejo *Charaxes fournieare* in ki živi le ob zgornjem toku reke redkega metulja. Joicey ga je ujel šele meseca aprila lanskega leta. Z njim pa je tudi zaključil svoje zbiranje. Letos ga ni več med živimi. Zbirko cenijo na 50 tisoč angleških funtov. To veliko dragocnost je kralj metuljev zapustil angleškemu narodu.

Konj od strahu osivel. Večkrat se zgodi, da ljudje v hudi grozi ali smrtni nevarnosti osive. Sedaj nam pa poročajo listi z Angleškega, da je tam plemenit konj osivel od prestanega strahu. V kraju Wrexham v angleški grofiji Denbighshire se je na prostornem travniku mirno pasel plemenit konj angleškega veleposestnika lorda Alfreda MacAlpine, ki ima tu svojo žrebčarno. Naenkrat pa je privozilo nad travnikom letalo, s katerim se je eden gospodarjev prijateljev pripekljal na obisk. Kakor hitro je konj od daleč začutil letalo, je postal nemiren in je v divjem diru začel begati po obširnem travniku. Nesreča pa je hotela, da je preplašena žival dirjala v isti smeri, v kateri je letelo letalo. Tako je letalo prihajalo od groze pobesneli živali vedno bliže in vedno nižje nad njo. Končno je letalo srečno pristalo. Konj pa je dirjal naprej in se končno pomiril, ko ni več čutil za seboj dozdevnega sovražnika. Silno so se začudili drugi dan konjarji, posebno pa še lordova hčerka, ki je prišla obiskat lepo žival v hlev in videla, da je včeraj črna konjska griva postala siva in da so tudi v repu celi kosmi bele žime. Zaradi groze, ki jo je prejšnji dan prestala, je uboga žival osivela. Pri tej priliki so poročali listi, da se je nekaj podobnega pred nekaj leti zgodilo na Francoskem. Otroci so vjeli črnega kosa in ga mečkali po rokah. Pri tem so mu izpulili tudi nekaj perja. Od bolečin in strahu je kos dobil belo-sivo perje.

Strupeni vojni plini — kitajski izum. Znano je, da so bili Kitajci tisti, ki so iznašli smodnik. Manj znano pa je, da so bili tudi prvi, ki so uporabljali strupene pline za to, da so uničili svoje sovražnike. Sicer so tudi Japonci v davnih časih uporabljali v bojih s Kitajci prav drobno zmlet poper, ki so ga sipali v bližini stoječim nasprotnikom v oči. Toda Kitajci so že v davnih časih uporabljali takozvane smrdeče lonce, ki so se izkazali kot najbolj strašno bojno sredstvo zlasti na morju. Ti lonci so bili napolnjeni z neko čudno tekočino, iz katere se je razvijal strupen plin, ki je če ne že usmrtil, pa vsaj lahko omamil precejšnje število sovražnikov. Teh loncev so se Kitajci posluževali zlasti takrat, ko so bili njihovi morski roparji na višku. Hitro so namreč spoznali, da je škoda ladje, katero so mislili izropati, uničiti z ognjem ali s streli iz topov in so zato raje iz pre-

cejšnje bližine iz svojih urnih in okretnih roparskih ladij zmetali na napadeno ladjo nekaj takih loncev, ki so razvili toliko strupenega plina, da je moštvo napadene ladje bilo takoj razoroženo.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Svetovna gospodarska konferenca bo v Londonu začetkom februarja.

Mehiki grozi novo preganjanje katoličanov radi papeževga pisma, v katerem primerja sv. Oče mehikanske cerkvene razmere z ruskimi. Predsednik Mehike je zagrozil z zaprtjem vseh katoliških cerkva, ako se bodo katoličani držali papeževih navodil.

Romaunske državne finance pridejo pod nadzorstvo Zveze narodov.

Podlegla poškodbam. Zakonca Franc in Marija Čep iz Voseka pri St. Lenartu v Slov. g. sta bila dne 20. septembra napadena na povratku proti domu s koli od mladoletnih bratov Ivana in Jožefa Klemenčič. Ženi je počila vsled udarca lobanja in je sedaj podlegla poškodbam.

Strel v pljuča. V nedeljo dne 2. oktobra je dobil nevaren strel v pljuča krojaški vajenec Alojz Kovše iz Brezna pri Vitanju.

Voz se je prevrnil v Ptuj dne 1. oktobra vsled splašenja konja na posestnico Rozo Kolarič od Sv. Barbare v Slov. goricah. Ponesrečena je hudo poškodovana.

Redka nesreča. V Spodnjem Kašlju pri Ljubljani so se zbirali pri posestniku Tomšiču pogrebci, da bi spremili na zadnji poti 80 let staro mater. Ob tej priliki so potegnili iz Ljubljane domačega sina Janeza, ki je utonil, ker je padel vsled r. ravice v reko.

Dvajsetletnico društva s Slomškovo proslavo obhajajo v nedeljo dne 9. oktobra ob pol 3. uri popoldne v novoblagoslovljeni Slomškovi dvorani v St. Janžu pri Velenju. Slavnostni govor bo govoril odposlanec Prosvetne zveze iz Maribora.

Gasilno društvo v Dramljah priredi v nedeljo dne 9. oktobra, popoldne po večernicah, tombolo v stari šoli.

Skrivalnica.

Kje je tat...?